

Magiczny
Kraków

Robot w Podgórzu

2012-10-16

Robot kroczący ulicami miasta spogląda na wszystkich, przechodzących obok budynku przy ul. Józefińskiej 24. To nowy literacki mural, który powstał w dzielnicy Podgórze. Mural to kolejny wspólny projekt Fundacji Sztuki Nowej ZNACZY SIĘ i Krakowskiego Biura Festiwalowego realizowany specjalnie na zbliżające się wielkie święto literatury - Festiwal Conrada. Wernisaż odbędzie się pierwszego dnia festiwalu (poniedziałek, 22 października) o godz. 16:00.

Z jego perspektywy codzienna krzątania jest zabawnie bezcelowa, rzeczy, które określają nasz byt dla niego są mechanicznym (o ironio) chodzeniem w kółko. Jego stałość wizerunku ukazuje, jak relatywny jest czas. Nasz dzień to dla niego sekunda i w tę sekundę potrafimy minąć go bezrefleksyjnie kilka razy. On stoi przerażająco trwały, niezniszczalny, nieruchomy: wielki, potężny, wieczny, idol epoki współczesnej" - mówi o Robocie Filip Kuźniarz, autor muralu.

Mural jest kolejną aktywnością Fundacji i Krakowskiego Biura Festiwalowego w krakowskim Podgórzu. Jesienią zeszłego roku ZNACZY SIĘ zorganizowała warsztaty sztuki tworzenia muralu. Prowadzone przez doświadczonych krakowskich artystów wyłoniły grupę osób, która pod kierownictwem Aleksandry Toborowicz (projekt muralu/organizacja) i Artura Wabika wykonała monumentalny TYPOMURAL przy ul. Traugutta 3a, niedaleko przygotowanej na pierwszą edycję festiwalu Art Boom rzeźby AUSCHWITZWIELICZKA Mirosława Bałki i Muzeum Sztuki Współczesnej MOCAR. TYPOMURAL - przedstawiający półkę pełną tomów książek - zdobi ścianę budynku i stał się ważnym punktem na trasie miejskich wędrówek literackich.

Najnowszy mural Pomyśl: Literatura!/Lem autorstwa młodego artysty Filipa Kuźniarza nawiązuje do twórczości Stanisława Lema - jednego z najbardziej rozpoznawalnych na świecie polskich pisarzy związanych z Krakowem. Zbudowany jest wokół cytatu zaczerpniętego z Dialogów wydanych przez Wydawnictwo Literackie w 1957 roku i wznowionych w roku 1984:

„Zważ, proszę Cię, jak zgubne perspektywy otwiera taka możliwość. Przez jakiś czas potężniejące elektromózgi będą jeszcze wykonywały działania, które ludzie będą mogli zrozumieć, ogarnąć, pojąć choć w przybliżeniu. Potem jednak ten raz zapoczątkowany rozziw będzie się poszerzał. Machiny myślące będą nam przedstawiały wyniki swoich rozważań teoretycznych, które my potrafimy, być może zastosować, ale których nie będziemy już w stanie zrozumieć. Coraz większa będzie dziedzina zjawisk, nad którymi pieczę roztaczać będą automaty. Na koniec ludzie skarłęją do wymiaru bezmózgich sług żelaznych geniuszy i, być może, poczną oddawać im cześć boską...” (Stanisław Lem, Dialogi, Wydawnictwo Literackie 1957)

Wybrany cytat przepowiada złowieszcze skutki rozwoju technologicznego dla ludzkości, dla potęgi ludzkiego umysłu, rozumienia, czytania, umiejętności kojarzenia. Diagnoza wypowiedziana przez bohatera Lema - Hylasa blisko 55 lat temu zyskuje w dzisiejszym świecie szczególne znaczenie.

„Wybrałem ten tekst Lema aby zwrócić uwagę na najbardziej aktualną cechę nas współczesnych: uwikłanie w pogoń za coraz to nowszą technologią, gromadzeniem elektronicznych artefaktów,

**Magiczny
Kraków**

nieustanne przekraczanie granic ludzkiej kreacji – co nazwałbym pyszną próbą upodabniania się do Boga" – mówi Filip Kuźniarz.

Tytuł muralu wchodzi w dialog z hasłem przewodnim tegorocznej edycji, rozpoczynającego się już za tydzień (22 października) Festiwalu Conrada: Pomyśl: Literatura! W ujęciu Filipa Kuźniarza hasło zyskuje nową, niepokojącą aktualność, odsyłając do myślenia nad światem, nad jego problemami i nad nami samymi. (KF)